

Poznań, dnia 2 lutego 2023 r.

PROTOKÓŁ KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU PLANU OCHRONY GRYŻYŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

Na podstawie art. 19 ust. 1a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 z późn. zm.), art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) oraz § 3 i 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2005 r. poz. 794) przeprowadzono proces konsultacji społecznych projektu planu ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego. Projekt planu ochrony został wyłożony do publicznego wglądu na okres od 16 grudnia 2022 r. do 6 stycznia 2023 r. włącznie. Z projektem planu ochrony można było zapoznać się w siedzibie Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego, a także na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej ZPKWL oraz na stronie internetowej ZPKWL. Obwieszczenie o wyłożeniu projektu planu zamieszczono w prasie, w Gazecie Lubuskiej z 15 grudnia 2022 r. O rozpoczęciu konsultacji zawiadomiono interesariuszy pocztą tradycyjną oraz pocztą elektroniczną.

W trakcie konsultacji odebrano 16 pism zawierających uwagi i wnioski do projektu planu ochrony GPK, jedno pismo wpłynęło przed ogłoszeniem rozpoczęcia konsultacji społecznych i jedno pismo po ich zakończeniu. Treść uwag wraz z odpowiedziami zamieszczono w załączniku nr 1 do protokołu. W załączniku nr 2 zamieszczono listę interesariuszy. Lista adresowa jest zawarta w rozdzielniku do wysyłki

DYREKTOR
ZESPOŁU PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Alina Jagowska

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROTOKOŁU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU PLANU OCHRONY GRZYŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO – ODPOWIEDZI DO
WNIOSKÓW I UWAG

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
1.	Nadleśnictwo Bytnica 12.12.2022	Nadleśnictwo Bytnica, wobec planów utworzenia na wskazanym obszarze rezerwatu przyrody, konsekwentnie i stanowczo podtrzymuje stanowisko wyrażone w Programie Ochrony Przyrody, z którego jednoznacznie wynika, że formy ochrony przyrody istniejące na obszarze Nadleśnictwa Bytnica są wystarczające dla ochrony najcenniejszych fragmentów i różnorodności biologicznej. Chciałbym zwrócić uwagę, że powyższy pogląd i ocena są zgodne ze stanowiskiem prezentowanym również przez RDLP w Zielonej Górze. Należy stwierdzić ponadto, że stan przyrodniczy tego terenu nie uległ pogorszeniu, a wręcz przeciwnie, dzięki gospodarce leśnej prowadzonej przez Nadleśnictwo Bytnica zachował swoje walory i bogactwo bez żadnego przyrodniczego uszczerbku. Argument uzasadniający utworzenie rezerwatu z uwagi na okoliczność, że na terenie Nadleśnictwa Bytnica takowych jeszcze nie ma, Nadleśnictwo Bytnica trudno uznać za zasadny, jako nie opierający się na jakichkolwiek przesłankach i podstawach merytorycznych oraz przyrodniczych. Podkreślenia wymaga, że Nadleśnictwo działając, jako zarządca terenu kierujący się zasadą racjonalnej gospodarki leśnej dąży do optymalnego pogodzenia wielu różnych funkcji lasu, w tym funkcji ochrony przyrody, co nie powinno ująć uwadze Pana Dyrektora. Należy także wskazać, że na obszarze, na którym planowane jest utworzenie rezerwatu, funkcjonuje od wielu lat ścieżka przyrodniczo-edukacyjna ciesząca się nielubianym zainteresowaniem, zrealizowana staraniem Nadleśnictwa i na podstawie projektu dofinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Lata doświadczeń związane z wykonywaniem niezbędnych prac z zakresu usuwania drzew niebezpiecznych z uwagi na fazę rozpadu drzewostanów wskazują, że w przypadku utworzenia rezerwatu jedyną alternatywą będzie wprowadzenie zakazu wstępu ze względu na bezpieczeństwo ludzi. Zwracam uwagę, że obszar GPK pozostaje w zarządzie Lasów Państwowych, które w swojej misji mają m.in. realizację trzech funkcji lasów: przyrodniczej, społecznej i gospodarczej. Przedstawione w projekcie aspekty nie uwzględniają znaczącej roli społecznej terenu GPK. Zamknięcie dostępu do obszaru planowanego objęciem ochroną, jako rezerwat, nie będzie społecznie akceptowalne. Wielu mieszkańców Gryżyny i okolicznych miejscowości prowadzi działalność gospodarczą, jako gospodarstwa agroturystyczne. W swojej ofercie podają możliwość eksploracji obszarów GPK, zarówno w formie pieszych jak i rowerowych wycieczek.	Uwaga nieuwzględniona. Ustanowienie planu ochrony GPK w proponowanej formie, a więc wraz z koncepcją utworzenia rezerwatu przyrody „Źródlika Gryżynki” nie jest jednoznaczne z utworzeniem przedmiotowego rezerwatu. Rezerwat przyrody powoływane są na podstawie odrębnej procedury przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, zatem zawarte w projekcie planu zapisy odnośnie rezerwatu przyrody „Źródlika Gryżynki” należy traktować jako propozycję. Autorzy projektu planu ochrony w żaden sposób nie podważają zasług Nadleśnictwa Bytnica dla zachowania walorów przyrodniczych terenu proponowanego rezerwatu przyrody, przeciwnie oceniają działania nadleśnictwa pozytywnie. Niemniej należy mieć na uwadze, że nadleśnictwo nie jest jedynym zarządcą terenu proponowanego rezerwatu, rzeka Gryżynka płynie po wydzielonej działce ewidencyjnej będącej w zarządzie PGW Wody Polskie. Faktem jest, iż aktualnie większość drzewostanów na obszarze proponowanego rezerwatu jest wyłączona z użytkowania rębnego, jako ekosystemy referencyjne. Plan ochrony parku krajobrazowego sporządza się jednak na okres 20 lat i w takiej perspektywie czasowej rozważa się wszelkie zagrożenia dla przyrody, oraz planuje jej ochronę. Wyłączenie drzewostanów z użytkowania w aktualnym PUL nie stanowi gwarancji, że w kolejnym okresie gospodarczym ten stan będzie utrzymany, zwłaszcza że ekosystemy referencyjne są wyznaczane na podstawie przepisów wewnętrznych PGL LP. W ocenie autorów projektu planu ochrony istniejące aktualnie formy ochrony przyrody nie gwarantują zachowania ekosystemu rzeki Gryżynki wraz z przebiegającą na przedmiotowym odcinku rzeki spontaniczną renaturyzacją koryta rzeki. Ochrona w formie parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000 nie wyłącza tego odcinka rzeki z prowadzenia prac utrzymaniowych. Ewentualne prace utrzymaniowe przeprowadzone na Gryżynce mogą doprowadzić do: obniżenia zwierciadła wody w rzece, a co za tym idzie obniżenia poziomu wód podziemnych w ekosystemach graniczących z rzeką, zniszczenia siedlisk roślin i zwierząt na przedmiotowym odcinku rzeki. Mając na uwadze powyższe uważamy za zasadne objęcie przedmiotowego odcinka rzeki ochroną rezerwatową.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
			Informujemy, że Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze, w piśmie z dnia 05.01.2023 r. nie wyraziła sprzeciwu wobec koncepcji utworzenia rezerwatu przyrody „Źródlika Gryżynki”. Autorzy projektu planu ochrony nigdy nie uzasadniali potrzeby utworzenia rezerwatu argumentem „<i>utworzenie rezerwatu z uwagi na okoliczność, że na terenie Nadleśnictwa Bytnica takowych jeszcze nie ma</i>”. Błędne jest założenie, że utworzenie rezerwatu przyrody wyłączy przedmiotowy obszar z ruchu turystycznego. Rezerwaty przyrody mogą być udostępniane dla ruchu turystycznego i edukacji ekologicznej na zasadach wskazanych w akcie powołującym dany rezerwat. Utworzenie rezerwatu nie wyłączy zatem z użytkowania utrzymywanej przez Nadleśnictwo Bytnica ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej, o ile odpowiednie zapisy zostaną umieszczone w akcie powołującym rezerwat. Błędne jest również założenie, że na obszarze rezerwatu przyrody nie można usuwać drzew stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. Drzewa, które będą stwarzały zagrożenie dla osób przemieszczających się po szlakach turystycznych, czy ścieżkach przyrodniczo-edukacyjnych mogą być usuwane na podstawie odpowiednich zapisów w planie ochrony rezerwatu lub na podstawie opracowywanych corocznie zadań ochronnych. Podczas prowadzonych konsultacji społecznych, od lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, a także od organizacji ekologicznych spłynęło wiele opinii odnoszących się pozytywnie do koncepcji utworzenia rezerwatu. Pozytywnie do pomysłu utworzenia rezerwatu odnieśli się: • Edukacyjne Ekologiczne Gospodarstwo Rolne "Anielskie Ogrody"; • firma CAMY Bogdan Kasperski; • Punkt Informacji Turystycznej "Anielskie Ogrody"; • Koło Gospodyń Wiejskich "Budachowianki"; • Paweł Aulich AULICHÓWKA Całoroczny Dom Wakacyjny; • dr Stanisław • Klub Przyrodników; • Stowarzyszenie Przyjaciół Gryżyny.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
2.		„Gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniająca się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków” – Nadleśnictwo Bytnica wyraża sprzeciw wobec tak sformułowanego zagrożenia. Nadleśnictwo Bytnica podnosi, że obecnie na obszarze całego nadleśnictwa prowadzona jest racjonalna gospodarka leśna oparta na podstawach ekologicznych, w związku z czym część starodrzewi jest wyłączona z wycinki, na wykonywanych zrębach pozostawia się kępy starodrzewia, a ewentualne ubytki rekompensowane są przez dorastanie kolejnych drzewostanów. Co więcej, drzewa dziuplaste objęte są ochroną podczas cięć, która to ochrona obejmuje wyszukiwanie, oznaczanie i pozostawianie drzew dziuplastych, co powyższą ocenę gospodarki leśnej jako istniejącego zagrożenia czyni nieuzasadnioną.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zagrożenie zostało przeniesione do zagrożeń potencjalnych.
3.		Nadleśnictwo Bytnica wskazuje, że liczba drzew alejowych (pomniki) podana w tabeli jest częściowo niezgodna ze stanem faktycznym na gruncie.	Uwaga uwzględniona. Do dokumentacji planu ochrony dodano informacje o niezgodności liczby drzew w alejach w stosunku do stanu rzeczywistego. Podczas prac nad projektem planu ochrony nie wykonano inwentaryzacji drzew w alejach. Dane podane w tabeli pochodzą z inwentaryzacji wykonywanych przez pracowników ZPKWL w latach 2015, 2016 oraz z aktów powołujących formy ochrony przyrody: pomniki przyrody oraz obszar Natura 2000 Dębowe Aleje w Gryźynie i Zawiszach PLH080035.
4.		„Zagrożenie ekspansją szakala złocistego” – zagrożenie powinno być zakwalifikowane jako zagrożenie potencjalne, nie zaś istniejące.	Uwaga uwzględniona. Zagrożenie ekspansją szakala złocistego zakwalifikowano jako potencjalne.
5.		„Zagrożenia potencjalne. Gospodarka leśna.” Nadleśnictwo Bytnica podnosi, że zasadnym jest wykreślenie wszystkich zagrożeń. Uwzględnienie wymienionych w tabeli zagrożeń byłoby uzasadnione jedynie w sytuacji, gdyby wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki wskazujące, że działania takie były rzeczywiście realizowane albo chociażby planowane. Tymczasem żadne z nich ani nie miały miejsca, ani nie były i nie są brane pod uwagę. Natomiast nie powinno ująć uwadze, że wycinka lasu powoduje zwiększenie dostępności siedlisk lęgowych i żerowisk ptaków – chociażby dla lerki i lelka – oraz zwiększenie bioróżnorodności (rozumianej również strukturalnie).	Uwaga uwzględniona częściowo. W tabeli zagrożeń związanych z gospodarką leśną wymieniono zagrożenia, które potencjalnie mogą wystąpić na terenie GPK. W przypadku gdyby wystąpiły jakiegokolwiek przesłanki wskazujące, że działania takie były rzeczywiście realizowane albo chociażby planowane, zagrożenia te byłyby opisane jako „istniejące”. Mając na uwadze powyższe, dokonano zmiany części zapisów odnośnie zagrożeń potencjalnych związanych z gospodarką leśną: • <i>Zmniejszenie powierzchni drzewostanów liściastych (głównie bukowych) stanowiących potencjalne siedliska nietoperzy – zapis przeredagowano, aktualna treść brzmi: Potencjalne zmniejszenie powierzchni starodrzewi liściastych stanowiących potencjalne siedliska nietoperzy;</i> • <i>Zalesianie terenów łąk, pastwisk i torfowisk – zagrożenie to jest wskazane jako potencjalne, to znaczy, że aktualnie zagrożenia te nie występują. Plan tworzony jest jednak na 20 lat, zatem powinien uwzględniać również potencjalne zagadnienia. Niewątpliwie gospodarka leśna realizowana w ramach PUL (dokument przed</i>

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
			zatwierdzeniem podlega strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko) jest prowadzona zgodnie z zasadami ochrony przyrody, jednak dokument ten jest wykonany na 10 lat, w związku z tym przygotowując następny plan urządzenia lasu, trzeba będzie wziąć pod uwagę zapisy planu ochrony parku krajobrazowego, a tym samym tak zaplanować prace, aby zagrożenia te nie wystąpiły; • <i>Rębnie zupełne w zlewni bezpośredniej torfowisk powodujące zaburzenia trofii i bilansu wodnego torfowisk. Zagrożenie dla siedlisk przyrodniczych 7140, 7150, 91D0 oraz stanowisk licznych gatunków chronionych związanych z tego typu ekosystemami – zapis pozostawiono bez zmian;</i> • <i>Niszczenie stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin podczas zabiegów gospodarczych w lasach – Nadleśnictwo Bytnica posiada bogatą i na bieżąco aktualizowaną bazę danych o lokalizacji gatunków chronionych i stanowiska te są chronione w sposób właściwy. Niemniej istnieje prawdopodobieństwo pojawienia się nowych stanowisk roślin, które zostaną uszkodzone bądź zniszczone podczas prac leśnych;</i> • <i>Wycinka lasu powodująca spadek dostępności siedlisk lęgowych i żerowisk ptaków – faktem jest, iż na podstawie przepisów wewnętrznych PGL LP aktualnie pozostawiane na pniu są drzewa dziuplaste i drzewa z gniazdami wykorzystywanymi przez wiele lat. Niemniej na podstawie transektów badawczych założonych w wybranych drzewostanach GPK oraz inwentaryzacji ornitologicznej wykonanej w 2022 r. ocenia się liczbę drzew dziuplastych jako niewystarczającą. Proponuje się zapis pozostawić bez zmian jako zagrożenie potencjalne.</i>
6.		„Ochrona [...] drzew z owocnikami grzybów” – Nadleśnictwo Bytnica, podnosi, że zapis ten wymaga stosownej modyfikacji i przeredagowania poprzez ograniczenie postulowanej ochrony grzybów cennych, rzadkich, czy co oczywiste, chronionych. Treść w obecnej postaci będzie trudna do zaakceptowania i realizacji w przypadku owocników opieńki czy masowo występujących na planowanym zrębie owocników huby sosnowej.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono zapis odnośnie drzew z owocnikami grzybów, aktualnie zapis ten brzmi: <i>ochrona drzew dziuplastych, wykrotów i drzew z owocnikami cennych, rzadkich i chronionych gatunków grzybów podczas cięć, z wyjątkiem sytuacji zagrażających bezpieczeństwu ludzi lub mienia.</i>
7.		„Działania ochronne” – brak jest wskazania podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadań	Uwaga nieuwzględniona. Wg zapisów Ustawy o ochronie przyrody Art. 20.2 punkt 3) prace przy sporządzaniu planu ochrony parku krajobrazowego polegają m.in. na wskazaniu zadań ochronnych z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji. Ustawa nie przewiduje określenia odpowiedzialnego za wykonanie zadania. Zgodnie z aktualnie obowiązującym <i>Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu</i>

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
			<i>planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. 2005 nr 94 poz. 794) §14 pkt 11, zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu w parku krajobrazowym, obejmuje w szczególności: wskazanie zadań ochronnych, wynikających z koncepcji, o której mowa w pkt 10, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji. Wyżej wymienione rozporządzenie nie wymaga zatem określenia podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadań.</i>
8.	Nadleśnictwo Bytnica 03.01.2023 r.	Nadleśnictwo Bytnica, wobec planów utworzenia na wskazanym obszarze rezerwatu przyrody, konsekwentnie i stanowczo podtrzymuje stanowisko wyrażone w Programie Ochrony Przyrody, z którego jednoznacznie wynika, że formy ochrony przyrody istniejące na obszarze Nadleśnictwa Bytnica są wystarczające dla ochrony najcenniejszych fragmentów i różnorodności biologicznej. Zwraca się uwagę, że powyższy pogląd i ocena są zgodne ze stanowiskiem prezentowanym również przez RDLP w Zielonej Górze. Na omawianym obszarze (ponad 100 ha, na odcinku blisko 3 km doliny Gryżyny) ochrona przyrody jest realizowana poprzez nowoczesne narzędzie, jakim jest wyznaczenie obszaru Natura 2000 (PLH080067 Rynna Gryżyny), godzącego aspekty ochroniarskie ze społecznymi i gospodarczymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Obszar ten jest w trakcie opracowania projektu zadań ochronnych. Dodatkowo istnieje tu użytek ekologiczny „Gryżyńskie Wąwozy”, który uległby likwidacji. Należy stwierdzić ponadto, że stan przyrodniczy tego terenu nie uległ pogorszeniu, a wręcz przeciwnie, dzięki gospodarce leśnej prowadzonej przez Nadleśnictwo Bytnica zachował swoje walory i bogactwo bez żadnego przyrodniczego uszczerbku. W materii tej Nadleśnictwo zwróciło się z opinią do wykonawcy (załącznik nr 1). Nadleśnictwo kwestionuje w całej rozciągłości sformułowanie „Proponowany do objęcia ochroną odcinek rzeki Gryżynki od kilkudziesięciu lat podlega spontanicznej renaturyzacji na skutek zaprzestania użytkowania znajdujących się tu dawniej trzech młynów.”. Dobry stan przyrodniczy tego obszaru jest wynikiem przede wszystkim działań leśników na przestrzeni lat, w zakresie jego ochrony, poprzez wyłączenie drzewostanów ze zrębów czy wprowadzenie „ochrony przyrody leśnej”, czyli uznanie ich jako ekosystemów referencyjnych czy w mniejszym zakresie lasów HCVF. Dobry stan środowiska przyrodniczego jest więc zasługą świadomych i celowych działań leśników, a także prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej. Podawany argument uzasadniający utworzenie rezerwatu z uwagi na okoliczność, że na terenie Nadleśnictwa Bytnica takowych jeszcze nie ma, Nadleśnictwu Bytnica trudno uznać za zasadny, jako nie opierający się na jakichkolwiek przesłankach i podstawach merytorycznych. Podkreślenia wymaga, że Nadleśnictwo działając	Treść uwagi jest tożsama z uwagami zgłoszonymi w dniu 12.12.2022, odpowiedź na uwagi do koncepcji utworzenia rezerwatu zamieszczono w wierszu nr 1 tabeli.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		jako zarządca terenu kierujący się zasadą racjonalnej gospodarki leśnej, dąży do optymalnego pogodzenia wielu różnych funkcji lasu według zasady zrównoważonego rozwoju. Należy także wskazać, że na obszarze, na którym planowane jest utworzenie rezerwatu, funkcjonuje od wielu lat ścieżka edukacyjna „Gryżyńskie Uroczyska”, ciesząca się nieśląbną zainteresowaniem, zrealizowana staraniem Nadleśnictwa i na podstawie projektu dofinansowanego ze środków WFOŚ w Zielonej Górze. Łata doświadczeń związane z wykonywaniem niezbędnych prac z zakresu usuwania drzew niebezpiecznych – z uwagi na fazę rozpadu drzewostanów – wskazują, że w przypadku utworzenia rezerwatu jedyną alternatywą będzie wprowadzenie zakaz wstępu ze względu na bezpieczeństwo ludzi. Zwraca się uwagę, że obszar GPK pozostaje w zarządzie Lasów Państwowych, które w swojej misji mają m.in. realizację trzech funkcji lasów: przyrodniczej, społecznej i gospodarczej. Przedstawione w projekcie aspekty nie uwzględniają znaczącej roli społecznej terenu GPK. Zamknięcie dostępu do obszaru planowanego objęciem ochroną jako rezerwat, nie będzie społecznie akceptowalne. Wielu mieszkańców Gryżyny i okolicznych miejscowości, prowadzi działalność gospodarczą jako gospodarstwa agroturystyczne. W swojej ofercie podają możliwość eksploracji obszarów GPK, zarówno w formie pieszych jak i rowerowych wycieczek.	
9.		Turystyka i rekreacja (s. 15) – do sieci szlaków turystycznych dodać: rekreacyjną trasę narciarską oraz ścieżkę konną.	Uwaga uwzględniona. Dodano wskazaną trasę narciarską i ścieżkę konną do dokumentacji.
10.		<i>Zagrożenie: „Gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniająca się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków.” (s. 20, lp. 24).</i> Nadleśnictwo Bytnica absolutnie nie zgadza się z tak sformułowanym zagrożeniem jako istniejącym. Obecnie prowadzona jest racjonalna gospodarka leśna oparta na podstawach ekologicznych. Część starodrzewi jest wyłączona z wycinki, na wykonywanych zrębach pozostawia się kępy starodrzewia, młodsze drzewostany stale przyrastają i stopniowo przechodzą w wyższe klasy wieku. Drzewa dziuplaste objęte są ochroną podczas cięć, która obejmuje wyszukiwanie, oznaczanie i pozostawianie. Nadleśnictwo Bytnica wnioskuję o ujęcie zagrożenia jako potencjalnego, natomiast nie wnosi uwag co do samego przeciwdziałania.	Uwaga uwzględniona. Zagrożenie zostało przeniesione do zagrożeń potencjalnych.
11.		Przeciwdziałanie: „Niewprowadzanie nowych podsadzeń bukowych w płatach siedliska 9190. Usunięcie podsadzeń bukowych pododdz. 398g Nadl. Bytnica”. (s. 21, lp. 27). Z uwagi na fakt, iż podsadzenia bukowe zostały dokonane przed upowszechnieniem wiedzy o środowiskach przyrodniczych, a ponadto zostały poniesione koszty (a w przypadku konieczności realizacji zadania – dalej będą generowane), Nadleśnictwo Bytnica wnioskuję o wykreślenie przeciwdziałania w zakresie usunięcia podsadzeń bukowych z pododdz. 398g, na rzecz	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z zapisów odnośnie usunięcia podsadzeń bukowych. Autorzy projektu planu ochrony nie widzą przesłanek do wyłączenia pododdz. 398g z prowadzenia zabiegów gospodarczych. Stwierdzenie w tym pododdziale siedliska 9190, nie stanowi podstawy do wyłączenia drzewostanu z zabiegów.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		pozostawienia ich naturalnym procesom. Proponowany zapis: „Niewprowadzanie nowych podsadzeń bukowych w płatach siedliska 9190. Nie popieranie podsadzeń bukowych (wyłączenie z prowadzenia zabiegów gospodarczych) z pododdz. 398g Nadl. Bytnica”.	
12.		Zagrożenie (s. 25, lp. 53) – wśród gatunków inwazyjnych wymieniono szakala złocistego (występowanie którego nie zostało stwierdzone w Parku), który nie stanowi zagrożenia obecnie istniejącego a tylko potencjalne, stąd proponuje doprecyzowanie zapisu w postaci: „a w przyszłości szakal złocisty <i>Canis aureus</i> ”.	Uwaga uwzględniona. Zapis zmieniono na: „Ekspansja inwazyjnych gatunków obcych zwierząt: jenot azjatycki <i>Nyctereutes procyonoides</i> , szop pracz <i>Procyon lotor</i> , wizon amerykański <i>Neogale vison</i> , a w przyszłości szakal złocisty <i>Canis aureus</i> .”
13.		Przeciwdziałanie „uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia” dla zagrożenia zamierania drzew w alejach przydrożnych (s. 27, lp. 62). Z uwagi na oddziaływanie allelopatyczne dorosłych dębów oraz czynniki techniczne (zacienienie, brak miejsca), uzupełnianie ubytków może być trudne do skutecznej realizacji. Ponadto należy uwzględnić konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego poprzez usuwanie drzew zagrażających życiu, zdrowiu i mieniu ludzkiemu. Jednocześnie należy zastosować zasadę kompensacji przyrodniczej dla jelonka rogacza. Biorąc te czynniki pod uwagę, Nadleśnictwo Bytnica proponuje zapis: „W miarę możliwości uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia bądź tworzenie nowych odcinków alei. Regularna kontrola stanu sanitarnego drzew w alejach dębowych na terenie parku. W razie potrzeby czynna ochrona alei (zabiegi chirurgii drzewnej). Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, pod warunkiem pozostawienia drewna na gruncie oraz dokonania ścinki minimum 0,5 m nad ziemią”.	Uwaga uwzględniona. Zapis zmieniono na: „W miarę możliwości uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia bądź tworzenie nowych odcinków alei. Regularna kontrola stanu sanitarnego drzew w alejach dębowych na terenie parku. W razie potrzeby czynna ochrona alei (zabiegi chirurgii drzewnej). Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, pod warunkiem pozostawienia drewna na gruncie oraz dokonania ścinki minimum 0,5 m nad ziemią”.
14.		Rezerwat Przyrody „Źródlika Gryżynki” (s. 28) – brak akceptacji Nadleśnictwa Bytnica dla utworzenia dodatkowej formy ochrony przyrody, argumentację podano w punkcie I niniejszego pisma.	Uwaga nieuwzględniona. Patrz. pkt. 1 tabeli.
15.		Powiększenie Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (s. 28-29) – brak w zapisach planu ochrony wzmianki o powiększeniu obszaru parku, informacja ta znajduje się jedynie w załączniku nr 1 (mapach). Zupełny brak informacji o ewentualnym powiększeniu otuliny.	Uwaga uwzględniona. Informacje o propozycji powiększenia GPK znajdują się w rozdziale 20.5.2. dokumentacji planu ochrony. Dodano informację o planowanym powiększeniu GPK do projektu planu ochrony. Nie planuje się powiększania otuliny parku.
16.		Działanie ochronne: „pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m” (s. 36, nr 12) – wskazane konsekwentne wprowadzenie zapisów, gdyż w innej części planu ochrony (zagrożenia, strona 21, lp. 30) stwierdzono iż szerokość ta wynosi 25 m; stąd winna ona być ujednolicona i wynosić wszędzie „około 25 m”.	Uwaga uwzględniona częściowo. Ujednolicono zapisy, aktualny zapis brzmi: <i>Pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m w przypadku wykonywania cięć rębnych w sąsiedztwie torfowisk, zbiorników wodnych, cieków o szerokości od 2 m i bagien tworzących oddzielne wydzielenia taksacyjne, z dopuszczeniem stosowania rębni złożonych z długim okresem odnowienia.</i>
17.		Działanie ochronne „usunięcie podsadzeń bukowych” (s. 38, nr 24) – zgodnie z argumentacją zawartą w punkcie 5 niniejszego pisma: skorygowanie zapisu	Uwaga uwzględniona częściowo.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		„Nie popieranie podsadzeń bukowych (wyłączenie z prowadzenia zabiegów gospodarczych)”.	Zrezygnowano z zapisów odnośnie usunięcia podsadzeń bukowych. Autorzy projektu planu ochrony nie widzą przesłanek do wyłączenia pododdz. 398g z prowadzenia zabiegów gospodarczych. Stwierdzenie w tym pododdziale siedliska 9190, nie stanowi podstawy do wyłączenia drzewostanu z zabiegów.
18.		<i>Rozdział 2. Podstawa prawna funkcjonowania parku (strona 8-9).</i> Wskazana krótka informacja o opracowanym, lecz nieprzyjętym planie ochrony z 2006 roku.	Uwaga nieuwzględniona. Informacje o projekcie planu ochrony z 2006 r. znajdują się w rozdziale 19 dokumentacji „Analiza skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony.”
19.		<i>Baza noclegowa (str. 22-23)</i> – dopisanie obiektów: „Gaśiorówka”, „Maciejówka”, kwatera agroturystyczna Józef Jędrzejak, Leśne domy Gościnne – „Gryżyna”.	Uwaga uwzględniona. Dopisano wskazane obiekty noclegowe do dokumentacji.
20.		<i>Tabela 5 (str. 28).</i> Brak potwierdzonego występowania kozioroga dębosza i żółwia błotnego – wskazana krótka informacja dojaśniająca tą kwestię.	Uwaga uwzględniona. Dodano w rozdziale 5.1.1. informacje o braku potwierdzonego występowania kozioroga dębosza i żółwia błotnego. Szczegółowe wyjaśnienia znajdują się w rozdziale 11 dokumentacji.
21.		<i>Tabela 6 (str. 29).</i> Brak potwierdzonego występowania kozioroga dębosza – wskazana krótka informacja dojaśniająca tą kwestię.	Uwaga uwzględniona. Dodano w rozdziale 5.1.2. informacje o braku potwierdzonego występowania kozioroga dębosza. Szczegółowe wyjaśnienia znajdują się w rozdziale 11 dokumentacji.
22.		<i>Tabela 8 Pomniki przyrody (s. 36).</i> Dokumentacja winna oddawać aktualny stan wiedzy o obiektach OP – w kolumnie „uwagi” wskazane wpisanie informacji o nieaktualnej liczbie drzew, wchodzących w skład alei.	Uwaga uwzględniona. Podano informację o nieaktualnej liczbie drzew.
23.		<i>Strona 131:</i> wskazane dodanie informacji o przebudowaniu drzewostanów w ramach metody Sobańskiego.	Uwaga uwzględniona. Dodano wskazany zapis do dokumentacji.
24.		<i>„Główne zagrożenia dla mykobioty Parku” (strona 140).</i> Nie wykazano empirycznie, aby wymienione zagrożenia dla mykobioty Parku zaistniały, z uwagi na prowadzenie gospodarki leśnej opartej na podstawach ekologicznych, zagrożenia te mają jedynie charakter możliwych do wystąpienia. Nadleśnictwo Bytnica wnosi o korektę zapisu: „Potencjalne zagrożenia dla mykobioty Parku”.	Uwaga uwzględniona. Zapis zmieniono na: „Potencjalne zagrożenia dla mykobioty Parku”.
25.		<i>„Zagrożeniem, dla cennych gatunków porostów jest też wycinka drzew zasiedlonych przez epifity, zwłaszcza starych osobników dębów” (s. 147).</i> Nie wykazano empirycznie, aby wymienione zagrożenie zaistniało, z uwagi na prowadzenie gospodarki leśnej opartej na podstawach ekologicznych, zagrożenie te ma jedynie charakter możliwy do wystąpienia. Nadleśnictwo Bytnica wnosi o korektę zapisu: „Potencjalnym zagrożeniem, dla cennych [...]”.	Uwaga uwzględniona. Zapis zmieniono na: „Potencjalnym zagrożeniem, dla cennych gatunków porostów jest też wycinka drzew zasiedlonych przez epifity, zwłaszcza starych osobników dębów”
26.		<i>Tabela 39 (s. 181-184)</i> – brak w wykazie podstawowych gatunków motyli, „szkodników leśnych”, np. barczatka, brudnica, których występowanie jest powszechne, a źródłem informacji są dane dotyczące prowadzonych w nadleśnictwach zabiegów gospodarczych i monitoringu.	Uwaga uwzględniona. Dodano wskazane gatunki motyli do wykazu owadów występujących w GPK.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
27.		<i>Zagrożenia dla awifauny Parku (s. 228): „Gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniający się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków.” (s. 228). Nadleśnictwo Bytnica absolutnie nie zgadza się z tak sformułowanym zagrożeniem jako istniejącym. Obecnie prowadzona jest racjonalna gospodarka leśna oparta na podstawach ekologicznych. Część starodrzewi jest wyłączona z wycinki, na wykonywanych zrębach pozostawia się kępy starodrzewia, a ewentualne ubytki rekompensowane są przez przyrosty i przechodzenie w wyższe klasy wieku kolejnych drzewostanów. Drzewa dziuplaste objęte są ochroną podczas cięć, która obejmuje wyszukiwanie, oznaczanie i pozostawianie. Nadleśnictwo Bytnica wnioskuję o ujęcie zagrożenia jako potencjalnego.</i>	Uwaga uwzględniona. Zagrożenie przeniesiono do zagrożeń potencjalnych.
28.		<i>Zagrożenia dla fauny Parku: norka amerykańska (s. 260) – obecnie na terenie Polski norka europejska wyginęła, więc norka amerykańska przestała być dla niej zagrożeniem, ponadto prawidłowa obecnie nazwa gatunku: wizon amerykański.</i>	Uwaga uwzględniona. Zmieniono nazwę gatunku na wizon amerykański, usunięto informację o zagrożeniu dla norki europejskiej.
29.		<i>Zagrożenia dla fauny Parku: jenot (s. 260) – na terenie parku nie gnieździ się edredon, więc jenot nie stanowi dla niego zagrożenia.</i>	Uwaga uwzględniona. Usunięto zapis o zagrożeniu dla edredona.
30.		<i>Rozdział 11.11 Ssaki – pozostałe gatunki (s. 259-263). Nie podano zagrożeń oraz sposobów ochrony dla tej grupy zwierząt.</i>	Uwaga nieuwzględniona.
31.		<i>Infrastruktura turystyczna (s. 277) – do istniejącego wykazu należy dodać rekreacyjną trasę narciarską wokół Jez. Gryżyńskiego oraz ścieżkę konną.</i>	Nie stwierdzono zagrożeń dla pozostałych gatunków ssaków.
32.		<i>Tabela 58, rycina 47 (s. 284, 285) – brak wszystkich występujących w Parku alei: aleja przy młynie Strzelnik, aleja prowadząca do ośrodka wypoczynkowego, aleja w samym centrum Gryżyny; ponadto nieprawidłowy wyrys jednej z alei oznaczonych łącznie jako nr 1). Na wzmiankę zasługują również aleje, nowo założone przez nadleśnictwo (projekt „Cervus – witaj w Naturze!”) i mieszkańców Gryżyny.</i>	Uwaga uwzględniona. Dodano wskazane obiekty do wykazu.
33.		<i>Dodatkowo, w istniejących zadrzewieniach należy uzupełniać ubytki po zamierających drzewach i krzewach.” (s. 286). Z uwagi na oddziaływanie allelopacyjne dorosłych dębów oraz czynniki techniczne (zacienienie, brak miejsca), proponuje się korektę zapisu: „dodatkowo, w miarę możliwości, w istniejących [...]”.</i>	Uwaga uwzględniona częściowo. Dodano aleje drzew we wsi Gryżyna oraz aleję prowadzącą do ośrodka wypoczynkowego do tabeli nr 58 i na mapę. Dodano do dokumentacji informację o projekcie „Cervus – witaj w Naturze”. Pozostawiono bez zmian wyrys alei nr 1, jest on zgodny z granicami obszaru Natura 2000 Dębowe Aleje w Gryżynie i Zawiszach PLH080035.
34.		<i>Analiza krajobrazu Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (s. 289-296) – nieuzasadniona i niepotrzebnie rozbudowana część wprowadzająca do tego rozdziału.</i>	Uwaga uwzględniona. Wstęp do rozdziału stanowi opis metodyki wykonanych prac i w ocenie autora rozdziału jego zamieszczenie w dokumentacji jest uzasadnione i potrzebne.
35.		<i>Zagrożenia – gospodarka leśna. Tabela 64, lp. 24 (s. 331). Podane zagrożenie dla awifauny Parku stanowi zagrożenie potencjalne – zostało to umotywowane</i>	Uwaga uwzględniona. Zmieniono kategorię zagrożenia na „potencjalne”.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		w punkcie 6 niniejszego pisma. Nadleśnictwo Bytnica wnosi o zmianę rodzaju zagrożenia I" (istniejące) na „P” (potencjalne).	
36.		<i>Zagrożenia – gospodarka leśna. Tabela 64, lp. 27 (s. 332). Z uwagi na fakt, iż podsadzenia bukowe zostały dokonane w okresie przed upowszechnieniem wiedzy o środowiskach przyrodniczych, a ponadto zostały poniesione koszty (a w przypadku konieczności realizacji zadania – dalej będą generowane), Nadleśnictwo Bytnica wnioskuję o wykreślenie przeciwdziałania w zakresie usunięcia podsadzeń bukowych z pododdz. 398g, na rzecz pozostawienia ich naturalnym procesom. Proponowany zapis: „Niewprowadzanie nowych podsadzeń bukowych w płatach siedliska 9190. Nie popieranie podsadzeń bukowych (wyłączenie z prowadzenia zabiegów gospodarczych) z pododdz. 398g Nadl. Bytnica”.</i>	Uwaga uwzględniona. Zrezygnowano z zapisów odnośnie usunięcia podsadzeń bukowych.
37.		<i>Zagrożenia – zagospodarowanie turystyczne. Tabela 64, lp. 43 (s. 334) – budowanie barier przeciwwjazdowych na drogach leśnych jest działaniem zarówno mało skutecznym, nieadekwatnym do stopnia zagrożenia, jak i godzącym w wizerunek otwartych dla społeczeństwa Lasów Państwowych. Nadleśnictwo Bytnica wnosi o wykreślenie tego przeciwdziałania.</i>	Uwaga uwzględniona Usunięto zapis o barierach przeciwwjazdowych.
38.		<i>Tabela 64, lp. 53 (s. 337) – wśród gatunków inwazyjnych wymieniono szakala złocistego (występowanie którego nie zostało stwierdzone w Parku), który nie stanowi zagrożenia obecnie istniejącego a tylko potencjalne, stąd proponuje doprecyzowanie zapisu w postaci: „a w przyszłości szakal złocisty <i>Canis aureus</i>”.</i>	Uwaga uwzględniona. Patrz wiersz 12 tabeli.
39.		<i>Tabela 64, lp. 63 (s. 339) – dla zagrożenia zamierania drzew zostało podane przeciwdziałanie „uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia”. Podtrzymuje się argumentację podaną w punkcie 12 niniejszego pisma, ponadto należy uwzględnić konieczność zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego zachowując zasadę kompensacji przyrodniczej, stąd proponuje się zapis: „W miarę możliwości uzupełnianie ubytków w alejach drzew poprzez nasadzenia bądź tworzenie nowych odcinków alei. Regularna kontrola stanu sanitarnego drzew w alejach dębowych na terenie parku. W razie potrzeby czynna ochrona alei (zabiegi chirurgii drzewnej). Usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu publicznemu, pod warunkiem pozostawienia drewna na gruncie oraz dokonania ścinki minimum 0,5 m nad ziemią”.</i>	Uwaga uwzględniona. Patrz wiersz 13 tabeli.
40.		<i>Tabela 64, lp. 63 (s. 340) – dla zagrożenia wycinania przydrożnych drzew z alei zostało podane przeciwdziałanie „utrzymanie starych drzewostanów i liniowych elementów krajobrazu”. Działanie dotyczące drzewostanów nieadekwatne do zagrożenia, stąd proponuje się zapis: „Utrzymanie starych drzew i liniowych elementów krajobrazu”.</i>	Uwaga uwzględniona. Zapis zmieniono na: „Utrzymanie starych drzew i liniowych elementów krajobrazu”.
41.		<i>„ochrona drzew [...] z owocnikami grzybów” (s. 346, pkt. d.) – Nadleśnictwo Bytnica, podnosi, że zapis ten wymaga stosownej modyfikacji i przeredagowania poprzez ograniczenie postulowanej ochrony do określonych</i>	Uwaga uwzględniona. Patrz wiersz 6 tabeli.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		gatunków grzybów. Treść w obecnej postaci będzie trudna do zaakceptowania i realizacji w przypadku owocników opieki czy masowo występujących na planowanym zrębie owocników huby sosnowej. Proponowany zapis: „z owocnikami grzybów chronionych, cennych i rzadkich”.	
42.		„pozostawianie stref buforowych o szerokości około 30 m” (s. 346, ppkt. e.) – wskazane konsekwentne wprowadzenie zapisów, gdyż w innej części opracowania (zagrożenia, strona 332, pozycja 30) stwierdzono iż szerokość ta wynosi 25 m; stąd winna ona być ujednolicona i wynosić wszędzie 25 m.	Uwaga uwzględniona częściowo. Patrz wiersz 16 tabeli.
43.		Rezerwat Przyrody „Źródłiska Gryżynki” (s. 350-353) – brak akceptacji Nadleśnictwa Bytnica dla utworzenia dodatkowej formy ochrony przyrody, argumentację podano w punkcie I niniejszego pisma.	Uwaga nieuwzględniona. Patrz wiersz 1 tabeli.
44.		Powiększenie Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (s. 356-357) – brak informacji dotyczącej ewentualnej otuliny (czy jej braku) powiększanego fragmentu.	Uwaga nieuwzględniona. Patrz wiersz 15 tabeli.
45.		Tabela 67, poz. 12 (s. 374) – zgodnie z argumentacją zawartą w punkcie 12 niniejszego pisma: skorygowanie zapisu „Nie popieranie podsadzeń bukowych (wyłączenie z prowadzenia zabiegów gospodarczych) z pododdz. 398g Nadl. Bytnica”.	Uwaga uwzględniona. Patrz wiersz 11 tabeli.
46.		Tabela 67, poz. 24 (s. 376) – zgodnie z argumentacją zawartą w punkcie 15 niniejszego pisma: skorygowanie zapisu „o szerokości około 25 m”.	Uwaga uwzględniona częściowo. Patrz wiersz 16 tabeli.
47.		„Nie wnosić ogrodzeń o wysokości większej niż 1,70 m” tabela 68, lp. 10 (s. 380) – wymaga doprecyzowanie, iż nie dotyczy to ogrodzeń związanych z gospodarką rolną czy leśną – bowiem konieczne grodzienia do skutecznej ochrony upraw przed jeleniowatymi mają wysokość 2 m.	Uwaga uwzględniona. Uszczegółowiono zapis.
48.		Tabela 69 (s. 389, pozycja 4) – dotyczy usunięcia podsadzeń bukowych: w konsekwencji argumentacji zawartej w punkcie 15 niniejszego opracowania, wskazane wykreślenie całego wiersza.	Uwaga uwzględniona. Patrz wiersz 11 tabeli.
49.		Uwagi korektorskie dotyczące planu ochrony GPK.	Uwagi uwzględniono. Skorygowano zapisy zgodnie z uwagami zamieszczonymi w piśmie.
50.	Nadleśnictwo Świebodzin 04.01.2023 r.	Nadleśnictwo Świebodzin w odpowiedzi na zawiadomienie z dnia 13.12.2022 r. w sprawie przystąpienia do konsultacji społecznych „projektu planu ochrony dla Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego” informuje, że nie składa wniosków i uwag do w/w projektu.	Brak uwag i wniosków.
51.	Nadleśnictwo Sulechów 05.01.2023 r.	W Tabeli 7. Użytki ekologiczne Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego (źródło CRFOP), powierzchnie Użytków Ekologicznych są wg stanu przed 01.01.2020 roku, Nadleśnictwo wkrótce przystąpi do oficjalnych zmian powierzchni, które obowiązują od 01.01.2020 roku zgodnie z nowym PUL dla Nadleśnictwa Sulechów. W razie potrzeby Nadleśnictwo udostępni nowe powierzchnie.	Uwaga nieuwzględniona. Projekt planu ochrony jest sporządzany wg stanu prawnego aktualnego na rok 2022, powierzchnie użytków ekologicznych podano zgodnie z aktualnymi dokumentami powołującymi te formy ochrony.
52.		W Tabeli 13. Rowy w zarządzie PGL LP, poz. 6 prawidłowy adres to 14-10-57 - ~f,	Uwaga uwzględniona. Zmieniono zapis w tabeli.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
53.		siedlisko 7140 - w zasięgu Nadleśnictwa Sulechów zgodnie z PUL znajduje się wydz. 50 b,f, 56 g , 3 f oraz 50 y,	Uwaga została częściowo uwzględniona. W wydz. 50b, f, 56g brak rozbieżności między PUL, a projektem planu ochrony. W wydz. 3f stwierdzono siedliska przyrodnicze 91D0 i 7150, diagnozy są udokumentowane kartami prac terenowych. Dodano płat siedliska 7140 w oddz. 50y do dokumentacji planu ochrony.
54.		- w oddz. 50 n – zinwentaryzowane siedlisko 7210, które dotychczas nie było zinwentaryzowane natomiast figuruje tam siedlisko 3150.	W wyniku prac inwentaryzacyjnych wykonanych na jez. Nikle (oddz. 50n Nadleśnictwa Sulechów) stwierdzono płat siedliska 3150 (większość obszaru) oraz 7210 (niewielki płat w cz. północnej).
55.		- strona 228 – „Zagrożenia dla awifauny Parku”: „Gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniająca się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków, – Nadleśnictwo Sulechów uważa to stwierdzenie za błędne i niesprawiedliwe. Gospodarka leśna prowadzona jest racjonalnie, na zasadach powszechnej ochrony lasu, trwałości ich utrzymania, ciągłości i zrównoważonego wykorzystania wszystkich funkcji lasu oraz powiększania zasobów leśnych. Wyłączane są z użytkowania starodrzewia o szczególnych walorach przyrodniczych, pozostawiane kępy starodrzewia bądź inne, które rekompensują ubytki i stanowią podstawę do ich odbudowy. Drzewa dziuplaste są objęte szczególną ochroną podczas cięć i po zidentyfikowaniu pozostawiane są na powierzchni. Wnosimy o usunięcie tego zapisu jako nieaktualnego.	Uwaga uwzględniona. <i>Zapis: gospodarka leśna powodująca zmniejszenie powierzchni starodrzewi oraz liczby drzew dziuplastych przyczyniająca się do zaniku siedlisk wielu gatunków, głównie dziuplaków przeniesiono do zagrożeń potencjalnych.</i> Faktem jest, iż na podstawie przepisów wewnętrznych PGL LP aktualnie pozostawiane na pniu są drzewa dziuplaste i drzewa z gniazdami wykorzystywanymi przez wiele lat. Niemniej na podstawie transektów badawczych założonych w wybranych drzewostanach GPK oraz inwentaryzacji ornitologicznej wykonanej w 2022 r. ocenia się liczbę drzew dziuplastych jako niewystarczającą. Proponuje się zapis pozostawić bez zmian jako zagrożenie potencjalne.
56.	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze 05.01.2023	Niezbędne jest jasne określenie adresata realizacji zaplanowanych działań, ze względu na wynikające z tego dalsze konsekwencje kosztowe. Dlatego wnosimy o uzupełnienie tych informacji i przesłanie ponownie do konsultacji działań wymienionych w tabeli znajdującej się w Rozdziale 7 – „Działania ochronne”, a w szczególności działań zaplanowanych w pozycjach 7, 37, 38 i 39.	Uwaga nieuwzględniona. Wg zapisów Ustawy o ochronie przyrody Art. 20.2 punkt 3) prace przy sporządzaniu planu ochrony parku krajobrazowego polegają m.in. na wskazaniu zadań ochronnych z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji. Ustawa nie przewiduje określenia odpowiedzialnego za wykonanie zadania. Zgodnie z aktualnie obowiązującym <i>Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody</i> (Dz. U. 2005 nr 94 poz. 794) §14 pkt 11, zakres prac na potrzeby sporządzenia projektu planu w parku krajobrazowym, obejmuje w szczególności: <i>wskazanie zadań ochronnych, wynikających z koncepcji, o której mowa w pkt 10, z podaniem ich rodzaju, zakresu i lokalizacji.</i> Wyżej wymienione rozporządzenie nie wymaga zatem określenia podmiotu odpowiedzialnego za realizację zadań.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
57.		Wnioskujemy o usunięcie działań wynikających z Planu Zadań Ochronnych dla Obszaru Natura 2000 „Rynna Gryżyny” PLH080067. Naszym zdaniem nie ma potrzeby dublowania tych zapisów., a wręcz jest to niezgodne z zasadą poprawnej legislacji. Powinny mieć one jedynie charakter informacyjny. Szczególnie, że oba akty prawa miejscowego będą obowiązywać w odmiennych zakresach czasowych.	Uwaga nieuwzględniona. Do planu ochrony parku krajobrazowego nie przenoszono bezpośrednio zapisów planu zadań ochronnych, a planowane zalecenia ochronne wynikają ze zidentyfikowanych zagrożeń. Działania projektowane planie ochrony GPK w granicach obszaru Natura 2000 „Rynna Gryżyny” nie kolidują z działaniami zawartymi w PZO obszaru – są planowane w innych miejscach.
58.		Dla wydzielen leśnych wymienionych w tabeli znajdującej się w Rozdziale 7 – „Działania ochronne” należy uzupełnić informacje adresowe o obręb leśny lub wskazać lokalizację w postaci adresu leśnego.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono informacje adresowe.
59.		Dla sformułowanych zapisów dotyczących gospodarki leśnej ww. tabeli, z pozycjach 12, 15-20, 22 proponujemy jeden zapis zastępujący dotychczasowe: „Zaleca się następujący zakres prac związanych z ochrona ekosystemów leśnych dla wszystkich typów własnościowych lasów, mający na celu zachowanie gospodarki leśnej oraz krajobrazu leśnego odnoszący się do całego obszaru Parku: 1) Realizację zapisów planu urządzenia lasu nadleśnictw Bytnica i Sulechów oraz uproszczonych planów urządzenia lasu, gruntów innej własności, poddanych procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko; 2) Wykonanie czynności gospodarczych w oparciu o szczegółowe zapisy Zasad Hodowli Lasu, Instrukcji Urządzania Lasu, Instrukcji Ochrony Lasu oraz innych wewnętrznych wytycznych Lasów Państwowych, regulujących m.in. kwestie pozostawiania przestojów, drzew biocenotycznych, martwego drewna, stref buforowych, tyczenia szlaków zrywkowych, pozostawiania kęp itp.; 3) Realizację zadań gospodarczych z uwzględnieniem wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, o której mowa w Art. 52b ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) 4) Stopniowe ograniczanie udziału gatunków obcych geograficznie i ekologicznie w lasach o strukturze i funkcji zbliżonych do lasów rodzimych, według wskazań programu ochrony przyrody nadleśnictw Bytnica i Sulechów, w tym przede wszystkim usuwanie dębu czerwonego <i>Quercus rubra</i>, robinii akacjowej <i>Robinia pseudoacacia</i> i czeremchy amerykańskiej <i>Padus serotina</i> w ramach planowanych zabiegów hodowlanych.	Uwaga nieuwzględniona. Skuteczne egzekwowanie art. 52b ustawy o ochronie przyrody wymaga aktu wykonawczego w postaci rozporządzenia ministra, które jeszcze nie zostało wydane. Zapisy programów ochrony przyrody oraz przepisów branżowych jakimi są Zasady Hodowli Lasu, Instrukcja Urządzania Lasu i Instrukcja Ochrony Lasu funkcjonują tylko w odniesieniu do Lasów Państwowych, nie obowiązują w lasach innej własności. Aktualnie opracowywana jest nowa wersja instrukcji oraz zasad hodowli lasu i nie wiemy jakie zapisy się znajdują w tych dokumentach. Plany urządzenia lasu, a tym samym programy ochrony przyrody nadleśnictw Bytnica i Sulechów expirują odpowiednio w 2026 i 2029 r. Nie wiemy, jakie zapisy znajdują się w kolejnych opracowaniach. Pozostawienie wymienionych zaleceń w planie ochrony parku krajobrazowego, który sporządzany jest na okres 20 gwarantuje ich implementację w kolejnych planach urządzenia lasu, dla których plan ochrony jest dokumentem nadrzędnym.

Lp.	Wnioskodawca data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
60.	Wójt Gminy Bytnica 03.01.2023	Negatywnie opiniuję propozycje zapisów, które wykluczą możliwość wyznaczania nowych terenów pod zabudowę. Wiązać to się będzie z zatrzymaniem rozwoju miejscowości leżących na terenie parku oraz ograniczeniem prawa własności.	Uwaga nieuwzględniona. Zapisy zaproponowane w projekcie planu ochrony są zapisami, których celem jest ochrona przyrody w granicach obszarowej formy ochrony przyrody. Podkreślić należy, że rekomendacje w zakresie nie wyznaczania nowych terenów pod zabudowę nie dotyczą terenów: • przeznaczonych pod zabudowę i dopuszczających budowę nowych obiektów budowlanych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, • na których w dniu wejścia w życie uchwały funkcjonowały w obrocie prawnym ostateczne decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – do czasu wykonania na ich podstawie inwestycji w zakresie w jakim zostały jednoznacznie dopuszczone w tych decyzjach lub utraty mocy obowiązującej tych decyzji, • na których planuje się realizację inwestycji celu publicznego. Zatem wprowadzone rekomendacje nie ingerują w politykę przestrzenną gminy, która została określona przez Gminę w akcie kierownictwa wewnętrznego czyli w SUIKZP gminy.
61.		Rekomendowane działania w zakresie zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie są niezbędne dla realizacji racjonalnej polityki urbanistycznej. Brak planu nie skutkuje „dobrowolnym” kształtowaniem zabudowy realizowanym na podstawie wydawanych decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy wydawane są bowiem na podstawie obowiązującego prawa i przygotowywane są przez uprawnionego urbanistę. Jednocześnie informuję, iż studium nie jest elementem prawa miejscowego a jedynie wytyczną dla sporządzenia planu. Gmina Bytnica jak większość gmin w Polsce nie posiada aktualnego mpzp z uwagi na wysokie koszty przygotowania przedmiotowego dokumentu i w najbliższych latach nie planuje przystąpienia do jego uchwalenie z uwagi na brak środków finansowych.	Uwaga nieuwzględniona. Wyżej przedstawione informacje dotyczące SUIKZP i MPZP są oczywiste. Bezsprzecznie najbardziej efektywnym sposobem ochrony przyrody jest planowanie przestrzenne, które najsukuteczniej realizuje się poprzez uchwalanie MPZP. W związku z powyższym w projekcie planu ochrony rekomenduje się podjęcie działań polegających na sporządzeniu MPZP dla m. Gryżyna i Grabin.
62.		Negatywnie opiniuję propozycje zapisów wprowadzających ograniczenia w możliwości podziału działek oraz określania ich minimalnej wielkości do 1000 m ² , jak i niewprowadzania wtórnych podziałów działek w ramach istniejących nieruchomości. Wydzielanie działek mniejszych niż 1000 m ² często ma zastosowanie przy regulowaniu prawa własności, drobnych inwestycjach celu publicznego, w postępowaniach spadkowych oraz przy okazji podziału nieruchomości pozostających we współwłasności	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zmieniono na następujący: "Realizowanie nowych podziałów na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę zgodnie z zasadą: średnia powierzchnia działki nie może być mniejsza niż 2000 m² przy jednoczesnym zachowaniu minimalnej powierzchni wyznaczonej działki równej 1000 m²."

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
63.		Negatywnie opiniuję propozycje zapisów dotyczące wymogu zachowania minimum 70% powierzchni biologicznie czynnej na terenach wyznaczonych działek budowlanych, a na działkach rekreacyjnych - minimum 80%. Zapis ten nie przyniesie wymiernych korzyści przy ogólnej lesistości gminy sięgającej 80%, a ograniczy w sposób znaczny możliwość zagospodarowania nieruchomości.	Uwaga nieuwzględniona. GPK jest formą ochrony przyrody, pomimo dużej lesistości ogólnej gminy należy dążyć do minimalizowania utwardzeń w celu umożliwienia naturalnej infiltracji wód opadowych. Utrzymanie 70% działki jako powierzchni biologicznie czynnej pozwoli na kształtowanie zabudowy w sposób zapewniający równowagę przyrodniczą w granicach GPK.
64.		Negatywnie opiniuję propozycje zapisów dotyczących zakazu zamiany trwałych użytków zielonych (łąk) na grunty orne oraz cele inne niż nie rolnicze.	Uwaga nieuwzględniona. W granicach GPK powierzchnia trwałych użytków zielonych stanowi niewielki procent powierzchni PK. 87% powierzchni PK stanowią lasy, zatem ograniczenie dotyczy niewielkich cennych przyrodniczo powierzchni.
65.		Negatywnie opiniuję propozycje zapisów dotyczących ustalania linii zabudowy w odległości minimum 25 m od linii lasu, na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę. Stosowana zazwyczaj linia zabudowy wynosząca 12m jest wystarczająca, zwłaszcza w sytuacji gdy działki niejednokrotnie otoczone są lasem z kilku stron.	Uwaga uwzględniona częściowo. Zapis zmieniono na następujący: "Ustalanie linii zabudowy w odległości minimum 20 m od linii lasu, na nowych terenach wyznaczonych pod zabudowę.
66.		Negatywnie opiniuję propozycje zapisów dotyczących wprowadzenia uzupełniających form ochrony w postaci utworzenia Rezerwatu Przyrody „Źródłiska Gryżynki”. Uważam, że istniejące formy ochrony są wystarczające i w sposób właściwy chronią zasoby przyrodnicze parku (bez wprowadzania ograniczeń jakie niesie ze sobą ochrona w formie rezerwatu). Swobodne poruszanie się po terenie całego parku, a także możliwość zbierania runa leśnego to niewątpliwie atuty GPK. Nasilenie ruchu turystycznego oraz penetracja terenu parku jest na tyle mała, że nie powoduje uszczerbku na chronionych elementach, a one same zachowały swoje walory do dnia dzisiejszego bez wprowadzania dodatkowych form ochrony.	Uwaga nieuwzględniona. Proponuje się utworzenie rezerwatu przyrody o powierzchni ok. 105 ha, co stanowi zaledwie 3,4% powierzchni GPK. Rezerwat objąłby dno doliny Gryżynki wraz ze stokami, są to tereny trudno dostępne, na których jakkolwiek ruch turystyczny jest mocno utrudniony i odbywa się jedynie po wyznaczonych szlakach. Nie można zatem uznać, że utworzenie rezerwatu ograniczy w sposób znaczący swobodę poruszania się po terenie GPK. Ponadto bezzasadny wydaje się argument odnośnie ograniczania możliwości zbioru runa leśnego. Rezerwat obejmie niemal wyłącznie tereny podmokłe, a na takich nie występują popularne grzyby jadalne czy borówka czernica. Błędne jest założenie, że utworzenie rezerwatu jest równoznaczne z całkowitym zamknięciem tego terenu dla ruchu turystycznego. Znajdująca się na tym terenie ścieżka edukacyjna, w zamyśle autorów koncepcji utworzenia rezerwatu, będzie funkcjonowała na dotychczasowych zasadach. Możliwe będzie zwiedzanie rezerwatu, czy prowadzenie edukacji ekologicznej przy wykorzystaniu istniejącej

Lp.	Wnioskodawca data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
			infrastruktury, a także rozbudowa tej infrastruktury, o ile będzie ona służyła edukacji ekologicznej. Zagrożeniem dla stanu obszaru proponowanego rezerwatu nie jest ruch turystyczny, tylko potencjalne prace utrzymaniowe, czy regulacyjne na rzece Gryźnicy, i to przed tego typu oddziaływaniami należy chronić koryto rzeki wraz z jej zlewnią bezpośrednią. Podczas prowadzonych konsultacji społecznych, od lokalnych mieszkańców i przedsiębiorców, a także od organizacji ekologicznych spłynęło wiele opinii odnoszących się pozytywnie do koncepcji utworzenia rezerwatu. Pozytywnie do pomysłu utworzenia rezerwatu odnieśli się: • Edukacyjne Ekologiczne Gospodarstwo Rolne "Anielskie Ogrody"; • firma CAMY Bogdan Kasperski; • Punkt Informacji Turystycznej "Anielskie Ogrody"; • Koło Gospodyń Wiejskich "Budachowianki"; • Paweł Aulich AULICHÓWKA Całoroczny Dom Wakacyjny; • dr Stanisław Rosadziński; • Klub Przyrodników; • Stowarzyszenie Przyjaciół Gryźnicy.
67.		Zaniechanie zabiegów melioracyjnych na rzece może skutkować jej degradacją, zwłaszcza w sytuacji występowania bobrów.	Zgodnie z aktualnym stanem wiedzy, zaniechanie prac utrzymaniowych na rzece, w dłuższej perspektywie czasowej prowadzić będzie do jej renaturyzacji, a nie degradacji. Poniżej przytacza się zapis z „Katalogu dobrych praktyk w zakresie robót hydrotechnicznych i prac utrzymaniowych wraz z ustaleniem zasad ich wdrażania” opracowanego na zlecenie Ministerstwa Środowiska: <i>W pewnych warunkach częściowa renaturyzacja hydromorfologiczna cieków może być osiągnięta bezkosztowo, przez spontaniczne procesy dynamiki fluwialnej. Kluczowe dla osiągnięcia tego skutku procesy polegają na rozwoju wyrw w brzegach i dnie, rozwoju odsypów brzegowych i śródkorytowych, oraz na dostawie do koryta rumoszu drzewnego. Szczególnie intensywne mogą one być przy przepływach wysokich (epizodach wezbraniowych); ich skutki bywają wówczas określane jako „szkody powodziowe”. Warunkiem osiągnięcia przynajmniej częściowej renaturyzacji rzeki jest, by skutki i przejawy tych procesów nie były każdorazowo eliminowane, a więc by zachwiać daleko idącą wstrzeźliwość w wykonywaniu Działań utrzymaniowych.</i> Gryżynka na terenie proponowanego rezerwatu płynie w głębokiej dolinie otoczonej z każdej strony lasem. Takie ukształtowanie i zagospodarowanie terenu stwarza idealne warunki do spontanicznej renaturyzacji rzeki, minimalizując jednocześnie straty gospodarcze jakie

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
			mogłyby powstać na skutek działalności bobrów. Ewentualne piętrzenia wody wykonane przez bobry ograniczą się do obszaru pierwszej terasy zalewowej Obecność bobrów w rzece należy tu traktować jako czynnik pozytywny przyspieszający jej renaturyzację, zwiększający retencję wody oraz spowalniający jej odpływ, co jest nie bez znaczenia dla środowiska w sytuacji obserwowanej w całym kraju suszy hydrologicznej.
68.	Polski Związek Wędkarski Okręg w Zielonej Górze 05.01.2023	PZW Okręg w Zielonej Górze jest użytkownikiem prawa rybackiego użytkowania jezior na podstawie umowy zawartej 16 stycznia 1995 roku z Agencją Nieruchomości Rolnych, której prawa do reprezentowania Skarbu Państwa przejął później Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Jezioro Jelito i Jatnik są jednymi z jezior stanowiących obwód rybacki oznaczony I.27. Obwód rybacki rzeki Gryżynka nr 1. Obecnie jezioro Jelito i Jatnik są we władaniu Wód Polskich, a użytkowane rybacko przez nasz Okręg, nie stanowią więc własności prywatnej.	Uwaga uwzględniona. Skorygowano informacje odnośnie władających wodami na terenie GPK.
69.		Nie istnieje także instytucja pod nazwą Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa zastąpił ją Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.	Uwaga uwzględniona. Sformułowanie „Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa” zastąpiono sformulowaniem „Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”.
70.	RZGW Wrocław 05.01.2023	Chciałbym zauważyć iż na stronie 50 Projektu planu ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego zawarto błędne informacje dotyczące wykonywania praw właścicielskich w stosunku do wód płynących. Jezioro Kałek leży w obwodzie rybackim I.28. Obwód rybacki Jezioro Kałek na rzece Odpływ z jeziora Kałek nr 1 i znajduje się w zasobach WÓD POLSKICH Podobnie się tyczy obwodu rybackiego I.27. Obwód rybacki rzeki Gryżynka nr 1 – w skład którego wchodzi jeziora J. Jelito (Głębokie, Giełd, Giełt), Cisek Mały (Lubartynia, Tarcza), Cisek Duży (Czyżkowice, Cisek, Słodkie, Kąpielowe), Jatnik (Jating, Spalone), Kocie (Rozdroże), Kościelne.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono zapisy odnośnie wykonywania praw właścicielskich dla jezior Kałek, Jelito i Jatnik zgodnie ze wskazaniem. Błędne informacje odnośnie władających wodami (jez. Kałek, Jelito, Jatnik) zostały opracowane na podstawie danych uzyskanych drogą mailową od Nadzoru Wodnego w Sulechowie w dniu 21.03.2022. Zgodnie z informacjami przekazanymi dnia 21.03.2022 jeziora: Kałek, Jatnik, Jelito nie znajdują się w ewidencji wód, co do których PGW Wody Polskie wykonuje prawa właścicielskie.
71.		Agencja Agencji Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa nie wykonuje praw właścicielskich w stosunku do tych jezior bo już nie istnieje.	Uwaga uwzględniona. Sformułowanie „Agencja Nieruchomości Rolnych Skarbu Państwa” zastąpiono sformulowaniem „Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa”.
72.	Oddział Wojskowy PTTK w Krośnie Odrzańskim	W planie wymieniście Państwo szlaki piesze nizinne niebieski i czarny. Od tego roku, zgodnie z ustaleniami z Nadleśnictwem Bytnica /podpisaliśmy stosowne porozumienie 24 września 2022r./ występuje w omawianym terenie szlak żółty nizinny o długości 1.64 km, tak zwany łącznik, który na wysokości miejscowości Grabin łączy szlak niebieski z czarnym. Obrazuje to mapka 1 i 2. Jest on również zamieszczony na stronie www.mapa-turystyczna.pl	Uwaga uwzględniona. Żółty szlak został dodany do wykazu szlaków turystycznych na terenie GPK.
73.		Podczas wizji lokalnej 01 grudnia 2021 roku znakarzy i Pana Mariusza Kudlaka z Nadleśnictwa Bytnica proponujemy wyremontowanie istniejącej kładki pieszej nad Gryżyńskim Potokiem (Gryżynką). Kładka ta obecnie jest w bardzo	W projekcie planu zawarto zalecenia odnośnie bieżącej konserwacji infrastruktury turystycznej, jak również dopuszczono korektę przebiegu

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		złym stanie, zagrażającym bezpieczeństwu turystom próbującym przez nią przechodzić. W pobliżu tuż przy drodze wojewódzkiej nr 276 z terenu parku (od strony północno-wschodniej) jeziora Jelito wychodzi nasz pieszy szlak turystyczny koloru czarnego. Nieopodal, w okolicach kolonii Szlarki Radnickiej "Osiedle" biegnie inny długodystansowy szlak pieszy koloru niebieskiego, który z kolei prowadzi od stacji PKP w Radnicy poprzez okolice Bytnicy do Krosna Odrzańskiego (Zamek Piastowski). Bardzo celowym byłoby połączenie szlaków czarnego i niebieskiego, krótkim łącznikiem koloru żółtego, który przebiegał by przez wyremontowaną kładkę. Łącznik umożliwiłby turystom korzystającym z pociągów, dojście ze stacji do szlaku czarnego i dalej w głąb Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego lub tym powracającym z GPK - dojście do stacji kolejowej bez konieczności poruszania się ruchliwą drogą wojewódzką (bezpieczeństwo). Kładka naszym zdaniem, powinna także posiadać poręcz i umożliwiać przejście na szerokość 2 osób. Informujemy również, że odnawiając szlak niebieski, w uzgodnieniu z Nadleśnictwem Bytnica, wyznakowaliśmy inny łącznik pomiędzy szlakiem niebieskim a czarnym w okolicach Grabina, o czym pisałam wcześniej. Łącznik - umożliwi powrót do Radnicy (PKP) turystom, którzy swoje poznawanie parku z uwagi na gorsze warunki fizyczne lub pogodowe, postanowią skrócić sobie wędrówkę i nie wracać tą samą drogą. W przyszłości, należy także wziąć pod uwagę odnowienie odcinka szlaku czarnego od jego przejścia przez drogę wojewódzką 247 do stacji Będów, która także umożliwia eksplorację GPK, biorąc pod uwagę jego rozszerzenie i skomunikowanie np. z Zieloną Górą.	szlaków turystycznych. Zapisy planu nie kolidują z funkcjonowaniem sieci szlaków turystycznych na obszarze GPK.
74.	Edukacyjne Ekologiczne Gospodarstwo Rolne "Anielskie Ogrody" firma CAMY Bogdan Kasperski Punkt Informacji Turystycznej "Anielskie Ogrody"	Po zapoznaniu się z planem ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego wyrażamy nasze całkowite poparcie dla wszystkich działań określonych planem. Walory przyrodnicze GPK są największym skarbem na terenie gminy Bytnica i powinny być możliwie prawnie chronione w celu zachowania przyrody dla przyszłych pokoleń. Zmiany klimatu i zagrażająca nam susza są faktem. Tak cenne miejsca jak źródła Gryżynki są ważnym miejscem edukacyjnym na skalę całej Polski. Prosimy wzięcie pod uwagę rozszerzenia działań edukacyjnych nie tylko na lokalną ludność i turystów. Konkretnym działaniem mógłby być ogólnodostępny film pokazujący chronione rośliny, zwierzęta i miejsca GPK. Film ten skutecznie wpłynąłby na znajomość chronionych gatunków oraz celowości działań ochronnych. Bardzo brakuje takiego materiału. Prosimy też o przeanalizowanie potrzeby wsparcia w zakresie edukacji ekologicznej gości ośrodka nad jeziorem Kałek oraz gości w innych obiektach turystycznych w Gryżynie czy Grabinie. Ze względu na to, że są to ilości liczące w tysiącach osób proponujemy, aby stworzyć atrakcyjną, bogato ilustrowaną foto i video informację dostępną online.	Projekt planu zakłada prowadzenie edukacji ekologicznej skierowanej zarówno do mieszkańców jak i turystów. Sposób realizacji zadań związanych z edukacją będzie uzależniony od możliwości finansowych i organizacyjnych Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
	Koło Gospodyń Wiejskich "Budachowian ki" 05.01.2023	Z praktyki prowadzenia Punktu Informacji Turystycznej oraz licznych prezentacji o ZGK widzimy, że zaspokojenie ciekawości turystów przez prezentację zdjęć i filmów, obniża się chęć eksploracji terenów chronionych i szukania kontaktu z gatunkami chronionymi.	
75.	Paweł AULICHÓWKA Całoroczny Dom Wakacyjny 06.01.2023	W związku z tworzeniem projektu planu wnosimy nasze pełne poparcie dla całości planu ochrony GPK. Dodatkowo, ze względu na walory przyrodniczo turystyczne, szczególny nacisk powinien być położony na dbałość o jakość powietrza w obrębie samego parku i otuliny GPK. Niezbędne są działania o charakterze wsparcia w zmianie źródeł ciepła, jak i edukacyjnym skierowane szczególnie do wszystkich właścicieli budynków (w tym instytucjonalnych!). Popieramy zadanie utworzenia rezerwatu "Źródłiska Gryżynki" ze względu na wybitne walory przyrodnicze. Dodatkowo wnosimy do planu wyremontowanie przez nadleśnictwo zabytku - Mauzoleum rodziny Hohenzolern znajdującego się od lat na terenie należącym do Lasów Państwowych a popadającego w ruinę. Zabytek ten byłby dodatkową atrakcją turystyczną na terenie Parku.	Wśród istotnych zagrożeń mających wpływ na cele ochrony GPK nie zidentyfikowano zagrożeń związanych z jakością powietrza, a co za tym idzie nie opracowano zaleceń mających na celu poprawę jakości powietrza na terenie GPK. Niemniej nic nie stoi na przeszkodzie, żeby właściciele nieruchomości położonych na obszarze GPK skorzystali z programu „Czyste Powietrze”, którego nowa edycja ruszyła 03.01.2023 r. Mauzoleum rodziny Hohenzolern znajduje się na gruntach Nadleśnictwa Bytnica i nie ma podstaw prawnych do umieszczenia remontu tego obiektu w projekcie planu ochrony parku krajobrazowego. Obiekt ten jest wpisany do rejestru zabytków wraz z parkiem pałacowym (nr. 3219 z 1984-09-03), znajduje się zatem pod opieką Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
76.	Stanisław 06.01.2023	W ramach konsultacji społecznych projektu planu ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego, chciałbym gorąco poprzeć m.in. propozycję utworzenia rezerwatu przyrody "Źródłiska Gryżynki". Ponadprzeciętne walory przyrodnicze projektowanego rezerwatu znajdują swoje odzwierciedlenie w szacie roślinnej typowej dla dolin niewielkich rzek zasilanych źródłiskowo. Dynamiczne kompleksy roślinności źródłiskowej, szuwarowej i bagiennej oraz bogate skupisko źródlisk i wysięków czynią dolinę Gryżynki ostoją o ponadregionalnych walorach przyrodniczych. Właściwą ochronę ekosystemu doliny niewielkiej rzeki niżowej w obecnych uwarunkowaniach decydujących o praktycznej stronie ochrony przyrody w Polsce, zapewnia jedynie ochrona powierzchniowa w formie rezerwatu przyrody. Dowodzi tego wiele przykładów degeneracji roślinności leśnej lub bezpośredniego zniszczenia cennych ekosystemów na terenie całego kraju. Jako przykład może posłużyć negatywna opinia Nadleśnictwa Bytnica odnośnie utworzenia częściowo na jego gruntach rezerwatu Mechowisko Kosobudki, przyczyniło się do tego, że jedno z najcenniejszych mechowisk na Ziemi Lubuskiej zarosło samosiewami olszy i brzozy i ulega postępującej degeneracji. Nie miałyby to miejsca, gdyby podlegało monitoringowi i planowaniu zabiegów ochronnych (w tym zabiegów z zakresu ochrony czynnej) ,w ramach formalno-prawnych przepisów obowiązujących dla rezerwatu	Autor wyraził poparcie dla koncepcji utworzenia rezerwatu przyrody „Źródłiska Gryżynki”.

Lp.	Wnioskodawca data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		przyrody. Lokalnie siedliska hydrogeniczne w dolinie Gryżynki stanowią często jedyny element krajobrazu naturalnego z roślinnością łągową olszowych <i>Fraxino-Alnetum</i> i <i>Carici remotae-Fraxinetum</i> (91E0) oraz olsów turzycowych <i>Carici elongatae-Alnetum</i>. Poza doliną dominują wielkopowierzchniowe leśne siedliska zastępcze z dominacją sosny o wtórnej cenogenezie, będące efektem gospodarki leśnej. Zajmują one tam siedliska grądów, buczyn i kwaśnych dąbrów i charakteryzują się najczęściej niskimi walorami geobotanicznymi.	
77.	Robert Stańko Klub Przyrodników 06.01.2023 r.	W nawiązaniu do zawiadomienia z dnia 13 grudnia 2022 roku o przystąpieniu do konsultacji społecznych projektu planu ochrony dla Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego w informuję, że: - w opinii Klubu Przyrodników wykonana na potrzeby planu ochrony GPK inwentaryzacja przyrodnicza pomimo krótkiego okresu przeznaczonego na prace terenowe została wykonana rzetelnie i odzwierciedla walory Parku, - przeprowadzona analiza zachodzących zmian na podstawie prac terenowych oraz danych bibliograficznych zawiera trafne i zgodne ze stanem faktycznym wnioski, - w oparciu o nasze doświadczenia nabyte w trakcie prac na potrzeby planów ochrony innych parków krajobrazowych, a także posiadaną wiedzę na temat GPK w pełni zgadzamy się w kwestii wskazanych przez autorów zagrożeń, szczególnie jeśli chodzi o zagrożenia związane z prowadzoną gospodarką leśną. Natomiast, w opinii Klubu Przyrodników proponowane działania ochronne dla osiągnięcia zakładanych celów, dla których utworzono GPK prawdopodobnie są niewystarczające. Szczególnie dotyczy to ekosystemów leśnych oraz hydrogenicznych wraz z występującymi tam gatunkami roślin i zwierząt. Naszym zdaniem utworzenie zaledwie jednego rezerwatu „Źródła Gryżynki” o pow. nieco ponad 100 ha to niezbędne minimum dla ochrony ekosystemów wodnych, źródłiskowych i towarzyszących im specyficznych siedlisk leśnych. W naszej opinii dla poprawy warunków bytowania gatunków związanych ze starodrzewami, ponadprzeciętnymi zasobami martwego drewna, urozmaiconą strukturą przestrzenną, wiekową i pionową zbiorowisk leśnych jaką gwarantują w zasadzie wyłącznie tereny objęte ochroną rezerwatową, w proponowanej koncepcji ochrony należałoby uwzględnić dodatkowe obszary. Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że niejednokrotnie negowana przez Lasy Państwowe potrzeba tworzenia rezerwatów przyrody argumentowana tzw. „racjonalną gospodarką leśną” nie przystaje ani do rzeczywistości, jak też współczesnej wiedzy z zakresu ochrony przyrody oraz ekologii. Zaprzecza również przyjętej przez kraje UE Europejskiej Strategii Bioróżnorodności do	W projekcie planu ochrony parku nie proponowano wyłączenia drzewostanów związanych z siedliskami hydrogenicznymi (olsy, olsy jesionowe) z użytkowania rębego. W projekcie PZO dla obszaru Natura 2000 Rynna Gryżyny PLH080067, który w całości zawiera się w granicach GPK, zaproponowano wyłączenie z użytkowania 60 pododdziałów z drzewostanami olsów i olsów jesionowych położonych w dolinie Gryżynki. W ocenie autorów projektu planu ochrony GPK nie ma potrzeby dublowania tych zapisów, a zaproponowane w projekcie PZO wyłączenia zapewnią właściwą ochronę drzewostanów. W projekcie planu ochrony GPK zawarto szereg zaleceń mających na celu ochronę ekosystemów hydrogenicznych oraz zwiększenie retencji wody: <i>Poprawa parametrów jakościowych i ilościowych wód powierzchniowych i podziemnych oraz ekosystemów wodnych na obszarze całego parku poprzez:</i> <i>Ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie rzek, wprowadzenie modyfikacji renaturyzujących w ramach prac utrzymaniowych lub zaniechanie prac utrzymaniowych w miejscach wyznaczonych do kształtowania przez naturalne procesy;</i> <i>Zachowanie lub przywracanie naturalnego charakteru cieków przepływających przez park, niedopuszczalne jest przerywanie ciągłości ekologicznej cieków;</i> <i>Odstąpienie od modyfikowania istniejących stosunków wodnych, z wyłączeniem działań służących ochronie przyrody, przy</i>

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		roku 2030. Konieczność tworzenia form ochrony przyrody takich jak rezerваты potwierdzają nasze liczne doświadczenia, w tym z terenów sąsiadujących z Parkiem. Na skutek negatywnej opinii n-ctwa Bytnica część wyjątkowo cennych torfowisk i źródeł w dolinie Pliszki nie włączono do rezerwatu „Mechowisko Kosobudki”, a następnie w Planie Urządzania Lasu zmieniono ich status z „Bagna” na las. Obecnie te jedne z najcenniejszych mechowisk w zachodniej Polsce ulegają zanikowi. Pragnę jednocześnie zwrócić uwagę, że tereny o wysokich walorach przyrodniczych obejmowane ochroną rezerwatową podlegają szczegółowej analizie naukowej z zakresu wielu dziedzin, na podstawie której formułowane są plany ochrony czy np. potrzeby związane z utworzeniem otuliny. W tym kontekście argumenty negujące zasadność tworzenia rezerwatu poparte hasłem „racjonalna gospodarka leśna” wydają się brzmieć niepoważnie. W naszej opinii dla ochrony ekosystemów wodnych, torfowiskowych i okalających je terenów leśnych niewystarczającym jest tworzenie stref buforowych o szerokości 25 m, na dodatek wyłącznie wzdłuż cieków o szerokości powyżej 2m. Klub Przyrodników uważa, że strefy buforowe należałoby rozszerzyć o wszystkie skarpy i strome zbocza przylegające do zbiorników i cieków wodnych a gospodarka leśna powinna wykluczać w ich obrębie zręby zupełne, natomiast w strefie 25 m jakiegokolwiek rębnie. W zakresie ochrony ekosystemów wodnych, szczególnie naturalnych cieków uważamy, że w ich obrębie należy wykluczyć jakiegokolwiek prace utrzymaniowe, remontowe itp., z wyjątkiem odcinków w bezpośrednim sąsiedztwie infrastruktury technicznej np. mostów, przepustów itp. oraz odcinków obejmujących tereny zabudowane. Proponujemy wprowadzenie zapisów gwarantujących ochronę ekosystemów hydrogenicznych, a także zasobów wodnych szczególnie w obrębie terenów użytkowanych rolniczo tj. w przypadku prowadzenia jakichkolwiek prac utrzymaniowych bądź konserwacji rowów melioracyjnych obligatoryjnie wyposażanie ich w urządzenia pozwalające hamować nadmierny odpływ wód bądź je retencjonować.	założeniu obowiązku każdorazowego poddania ich szczegółowej ocenie pod kątem wpływu na środowisko, w tym cele ochrony parku i obszarów Natura 2000; d. Poprawa warunków wodnych i siedliskowych w obrębie strefy brzegowej jezior poprzez ochronę istniejących stref buforowych w postaci pasów ziołorośli, zakrzewień i zadrzewień. Zaniechanie lub ograniczenie usuwania drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych; e. Uporządkowanie i poprawa infrastruktury związanej z gospodarką ściekową na obszarach miejscowości położonych w parku; f. Analiza możliwych zrzutów zanieczyszczeń – presji na elementy fizykochemiczne na terenie zlewni Gryżynki. g. Dokładne przeanalizowanie konieczności wykonywania prac utrzymaniowych; podczas planowania należy wziąć pod uwagę potencjalne skutki; w razie wykonywania stosować zasady Dobrych Praktyk Utrzymania Rzek i działania kompensujące; Opracowane zalecenia ochronne stanowią kompromis między potrzebami ochrony przyrody, a interesami właścicieli i zarządców gruntów na terenie GPK. Ewentualne zaostrenie zaleceń ochronnych mogłoby się wiązać z nasilonymi protestami ze strony zarządców i właścicieli gruntów. Obszar parku krajobrazowego nie jest obszarem ochrony ścisłej, przeciwnie jest to obszar na którym realizowana jest gospodarka leśna, rolna i rybicka. Zatem bezzasadne byłoby wyłączenie z użytkowania dużych powierzchni drzewostanów, poza najcenniejszymi ich fragmentami.
78.	Gospodarstwo Rybackie „Grabin” 03.01.2023	str. 114 pkt 7.3.4 Staw nr 9 (nazywany tutaj j. Bartno) leży na terenie mojej działki rolnej o nr 111 i jest sklasyfikowany jako Wsr. Przypominam, że staw w rozumieniu Prawa wodnego jest urządzeniem wodnym.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono zapisy odnośnie stawu nr 9 w pkt. 7.3.4., uszczegóławiając, że jest to zbiornik sztuczny stanowiący własność prywatną.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		Staw nr 9 powstał w wyniku usypania grobli i wybudowania urządzeń piętrzących. Przed wybudowaniem stawu teren ten był porośnięty drzewami, których korzenie wciąż są widoczne w dnie. Zgodnie z ustawą rybacką nie jestem użytkownikiem rybackim, zaś gospodarkę rybacką prowadzę na podstawie prawa własności. Piszący Plan Ochrony myli pojęcia zarówno klasyfikacji, jak i zasad rybackiego użytkowania. Przypominam również, że obszar stawów jest obrębem hodowlanym i obowiązują na nim wynikające z ustawy rybackiej reguły.	
79.		Te same uwagi dotyczą stawu nr 10 na działce nr 112 (str. 116 pkt. 7.3.5), nazywanym błędnie Jeziolem bez nazwy. Staw ten nie ma nic wspólnego z jeziorem dystroficznym. Nie jest również naturalnym zbiornikiem wodnym.	Uwaga uwzględniona. Zmieniono zapisy odnośnie stawu nr 10 w pkt. 7.3.5., uszczegóławiając, że jest to zbiornik sztuczny stanowiący własność prywatną. Jako zbiornik sztuczny staw ten nie może być sklasyfikowany jako siedlisko przyrodnicze 3160 – skorygowano zapisy w projekcie planu ochrony i dokumentacji planu ochrony.
80.		str. 350 pkt. 20.5 Proponowany Rezerwat Przyrody „Źródlika Gryżynki” graniczy z jazem piętrzącym wodę na potrzeby stawów i obejmuje związaną z jazem cofkę, której utrzymanie mam przypisane w pozwoleniu wodnoprawnym. Bytujące powyżej jazu bobry zniszczyły linię brzegową rzeki. Jaz jest zasypywany mieszaniną piasku, gałęzi i błota. Nieczyszczony uniemożliwia pobór wody. Utworzenie w tym miejscu rezerwatu z jego ograniczeniami jest zagrożeniem dla dalszego funkcjonowania stawów. Całość dopełnia coraz większa ilość zawiesiny niesiona przez wodę i coraz niższa zawartość tlenu. Głównym sprawcą zanieczyszczenia wody są na tym odcinku bobry, a ich tamy uniemożliwiają migrację ryb. Dodatkowo zatrzymywana w rozlewiskach woda zagniwa wydzielając toksyczny dla ryb siarkowodór i metan. Występujące wcześniej w górnym odcinku rzeki pstrągi, praktycznie wyginęły. Pewnie ten sam los spotka coraz rzadziej spotykanego minoga strumieniowego. Proponowany rezerwat oprócz użytku ma objąć w swojej większości użytkowane gospodarczo tereny leśne. W jakim celu? Jakie są przesłanki tworzenia rezerwatu, jeżeli dotychczasowe formy ochrony wydają się być wystarczające?	Uwaga nieuwzględniona. Proponowany rezerwat nie będzie obejmował jazu piętrzącego wodę na potrzeby stawów. W przypadku utworzenia rezerwatu, nie będzie on ograniczał uprawnień do piętrzenia wody nabytych na podstawie pozwolenia wodnoprawnego. Utworzenie rezerwatu nie będzie również w żaden sposób ograniczało prawa do czyszczenia i konserwacji jazu. Sam fakt utworzenia rezerwatu nie będzie w żaden sposób wpływał na bytowanie bobrów w rzece. Zwierzęta te obecnie występują w górnym biegu Gryżynki, aktywnie przekształcając koryto rzeki. Obecność bobrów w rzece jest pożądana z punktu widzenia ochrony przyrody GPK. Budując tamy zwierzęta te powodują zwiększenie retencji wody w dolinie rzecznej, oraz wpływają na zwiększenie bioróżnorodności. Utworzenie rezerwatu nie zmieni sytuacji prawnej bobrów w kontekście ich wpływu na jaz piętrzący wodę. Niezależnie od istnienia rezerwatu, jakiejkolwiek ingerencje w tamy i nory bobrowe, czy ewentualny odstrzał bobrów mogą być wykonywane tylko na podstawie pozwolenia wydanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Wpływ tam bobrowych na gatunki ryb migrujących jest w ocenie autorów projektu planu znacznie mniejszy niż dwóch, pozbawionych przepławek jazów, znajdujących się na rzece poniżej proponowanego rezerwatu. Proponowany rezerwat obejmuje rzekę Gryżynkę wraz z jej zlewnią bezpośrednią oraz skarpami doliny rzecznej. Objęcie ochroną tego obszaru umożliwi ochronę źródełsk znajdujących się na przedmiotowym odcinku rzeki, jak również umożliwi samoczynną renaturyzację rzeki. Utworzenie rezerwatu wyłączy ten odcinek rzeki z prac utrzymaniowych wykonywanych na rzekach. W aktualnym stanie prawnym (objęcie rzeki

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
81.		Pkt. 20.6 i 20.8 Zwracam uwagę, że koryto rzeki Gryżynki na odcinku km 5.800 do km 12.500 zostało uformowane sztucznie, a na odcinku km 6.000 do km 8.100 płynie powyżej otaczających rzekę łąk. Usypane z torfu groble są w opłakanym stanie i wymagają pilnej odbudowy. Sytuację pogarszają rosnące na groblach coraz częściej obumierające drzewa. Przewracając się zaśmiecają rzekę i dodatkowo niszczą rachityczną groblę. Skutkiem tego ciągle zalewane przyległe łąki zmieniają swój pierwotny charakter.	ochroną w formie parku krajobrazowego i obszaru Natura 2000) wykonywanie tego typu prac jest możliwe, stąd w ocenie autorów projektu planu konieczność objęcia górnego biegu Gryżynki ochroną rezerwatową. Uwaga nieuwzględniona. Z punktu widzenia ochrony przyrody GPK postępujące uszkodzenia wałów są czynnikiem korzystnym będącym przejawem postępującej renaturyzacji rzeki Gryżynki. Sformułowanie „Sytuację pogarszają rosnące na groblach coraz częściej obumierające drzewa. Przewracając się zaśmiecają rzekę i dodatkowo niszczą rachityczną groblę” autorzy projektu planu uważają za niewłaściwe. Drzewa stanowią naturalny element środowiska przyrodniczego, dlatego nie można mówić o „zaśmiecaniu koryta” przez przewracające się drzewa. Przewracające się drzewa są równocześnie przejawem postępującej renaturyzacji rzeki, jak i czynnikiem przyspieszającym ten proces. Drzewa przewracając się tworzą wyrwy w brzegach, a także lokalnie zmieniają warunki przepływu wody. Na skutek tych zmian rzeka w sposób naturalny tworzy nowe zakola i bystrza, co w warunkach GPK jest procesem pozytywnym i pożądanym. Nieprawidłowym jest sformułowanie, że „zalewane przyległe łąki zmieniają swój pierwotny charakter”. Przedmiotowe łąki powstały na skutek zmeliorowania doliny Gryżynki zatem nie mogą mieć „pierwotnego charakteru”, a ich dalsze istnienie w obecnej formie jest możliwe tylko pod warunkiem utrzymania istniejących wałów i rowów melioracyjnych. W przypadku pozostawienia wałów i rowów melioracyjnych bez konserwacji z czasem przestaną one pełnić swoją rolę, a dolina rzeki na tym odcinku ulegnie zabagnieniu. W ocenie autorów projektu planu ochrona zabagnienia łąk, które już obecnie stanowią w większości szuwały wielkoturzycowe i ziołorośla będzie miało pozytywny wpływ zarówno na bioróżnorodność tego obszaru, jak i na zdolności retencyjne zlewni Gryżynki, co nie jest bez znaczenia w sytuacji panującej w całym kraju suszy hydrologicznej.
82.		Pkt. 6.3.2 str. 50 Zwracam uwagę na błędne lub nieprawdziwe informacje.	Uwaga uwzględniona. Poprawiono zapisy odnośnie władających wodami.
83.	Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków 05.01.2023	Uwaga dotycząca Rozdziału 3 § 3 – Zagrożenie 17. Nadmierna eutrofizacja wód płynących i stojących. Zapis „Przeciwdziałanie: Tworzenie stref buforowych - barier ochronnych przed wpływem biogenów do jezior i cieków. Weryfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych.” proponujemy uzupełnić tak, by brzmiał:	Uwaga nieuwzględniona. W ocenie autorów zapis znajdujący się w projekcie planu ochrony jest wystarczający i nie ma potrzeby uszczegóławiania stref buforowych o „bagienne strefy buforowe”.

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		Tworzenie stref buforowych (w tym bagiennych stref buforowych) - barier ochronnych przed wpływem biogenów do jezior i cieków. Weryfikacja i ograniczenie prac utrzymaniowych.	
84.	Stowarzyszenie Przyjaciół Gryżyny 05.01.2023	W związku z tworzeniem projektu planu ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego wnosimy nasze poparcie dla niego w całości. Popieramy zadanie utworzenia rezerwatu "Źródłiska Gryżynki" ze względu na wybitne walory przyrodnicze, w tym unikalne w skali Wysoczyzny Lubuskiej i Polski zachodniej wypływy wód podziemnych potwierdzone badaniami naukowymi. W Rynnie Gryżynki stwierdzono 350 źródeł i wycieków zlokalizowanych w 70 strefach wypływów wód podziemnych. Teren przyszłego rezerwatu obejmuje obszar największej koncentracji źródeł. Jest to unikat, który naszym zdaniem należy chronić w pełnym wymiarze właśnie ochroną jaką jest rezerwat przyrody. Dodatkowo wnosimy do planu zadanie ochrony przed całkowitą degradacją zabytków kultury materialnej: mauzoleum rodziny Krause z 1872r, lodowni i pozostałości po taranie wodnym, znajdujących się na w przypałacowym parku, na terenie należącym do Nadleśnictwa Bytnica.	Uwaga nieuwzględniona w części dotyczącej mauzoleum rodziny Krause. Park przypałacowy w Gryżynie jest wpisany do rejestru zabytków Województwa Lubuskiego, za zachowanie tego obiektu odpowiada właściciel terenu (Nadleśnictwo Bytnica), a kontrolę nad jego stanem sprawuje Wojewódzki Konserwator Zabytków.
85.	11.01.2023	Z wieloletnich obserwacji wiem, że bobry w małych ilościach, szczególnie wtedy gdy wracają na dawne tereny, każdego satysfakcjonują i stają się kolejną atrakcją. Kiedy kilka lat temu trafiłem nad Grażynkę byłem pod wrażeniem wielkiego żeremia w górnej części rzeki i dużej tamy w jej środkowym biegu w granicach parku. Niestety od 2-3 lat trwa bardzo duża ekspansja bobrów, które wycinają bardzo duże ilości lasu, aby pozyskać budulec na tamy. Piętrzenie rzeki powoduje jej spowolnienie, zamulenie i podział koryta na wiele drobniutkich cieków. Tamy są tak szczelne, że wędrujący na tarło pstrąg nie ma szans ich pokonać. Pisze Pani o renaturyzacji czynionej przez bobry, rzeka już od wielu lat poradziła sobie z działalnością niemieckich młynarzy, a teraz trwa degradacja piękna rzeki przez nadmierną liczbę bobrów. Bobrów nie było w Grażynce przez wiele wieków i z całą pewnością powróciłby do niej docierając z Odry. W mojej okolicy bobry również zdominowały wszystkie cieki wpadające do Odry i dotarły po 20-30km w górę tych dopływów, robiąc po drodze mniejsze lub większe szkody. W Grażynce, żyje ledwie samoutrzymująca się populacja pstrąga potokowego, który nie ma w niej naturalnych tarlisk (żwirowiska) z prawdziwego zdarzenia. Będzie wielką stratą dla Parku, gdy za kilka lat będzie trzeba zarybić rzekę rybami pochodzenia hodowlanego z genami nie znanego pochodzenia często zmutowanymi w wyniku chowu wsobnego. Czy nie można na rzece ograniczyć	Uwaga nieuwzględniona. Odpowiedź ZPKWL: Bóbr europejski jest przedmiotem ochrony na podstawie SDF obszaru Natura 2000 PLH080067 Rynna Gryżyny (1337 - Bóbr europejski <i>Castor fiber</i>), ale Zarządzenie ws. PZO dla tego Obszaru Natura 2000 jeszcze jest w trakcie opracowywania. Jeśli chciałby Pan uzyskać zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową (zezwolenia, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody mogą być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków roślin, zwierząt lub grzybów), powinien Pan zgłosić się do RDOŚ (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest właściwy do rozpatrzenia sprawy na obszarze swojego działania oraz obszarach morskich w stosunku do gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną częściową lub ochroną ścisłą.) z odpowiednim wnioskiem (wzory wniosków można pobrać na str. RDOŚ link: https://www.gov.pl/web/rdos-gorzow-wielkopolski). Odcinek Gryżynki, który zaznaczył Pan na zdjęciach w poprzednim mailu od kilkudziesięciu lat podlega spontanicznej renaturyzacji w związku z

Lp.	Wnioskodawca , data pisma	Uwagi	Odpowiedzi
		ilości tam do niezbędnego minimum, a te mniejsze udroźnić, aby usprawnić migrację pstrąga potokowego i innych gatunków ryb?	zaprzestaniem użytkowania znajdujących się tu dawniej trzech młynów. Bóbr (sprowadzony na ten obszar w 1986 r.) dodatkowo przyspiesza procesy renaturyzacyjne. Obecność bobra na tych terenach zapewne ma wpływ na stabilność populacji pstrąga potokowego oraz minoga strumieniowego, których obecność jest ważna (tamy bobrowe stanowią dla niego naturalne zagrożenie), ale jak już wcześniej wspominałam działalność bobra przyspiesza procesy renaturyzacji rzeki na tym odcinku. Obecnie staramy się nie ingerować w oddziaływania międzygatunkowe w tym przypadku.
86.	Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków 24.01.2023 (pismo wpłynęło po zakończeniu konsultacji społecznych planu ochrony GPK)	W odpowiedzi na pismo z dnia 13.12.2022 r. (data wpływu 15.12.2022 r.) dotyczące przystąpienia do konsultacji społecznych w sprawie projektu planu ochrony Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego, Lubuski Wojewódzki Konserwator Zabytków informuje, że zamieszczony na str. 12 ww. dokumentu wykaz zabytków archeologicznych jest niekompletny i zawiera błędne informacje. Przede wszystkim nie wskazano wszystkich zabytków archeologicznych znajdujących się w granicach Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego, a także pominięto pozwalające identyfikować stanowiska archeologiczne numery obszarów Archeologicznego Zdjęcia Polski oraz numery stanowisk na tychże obszarach. Ponadto błędnie wskazano nr rejestru zabytków poprzez wpisanie daty opracowania kart ewidencji stanowisk archeologicznych. Natomiast należy podkreślić, że zabytki archeologiczne znajdujące się w granicach przedmiotowego parku nie są wpisane do rejestru. Jednocześnie informuję, że tutejszy organ nie zgłasza innych uwag do przedłożonego dokumentu.	Uwaga uwzględniona. Uzupełniono brakujące stanowiska archeologiczne i skorygowano wykaz stanowisk archeologicznych w granicach GPK.

DYREKTOR
ZESPOŁU PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Alma Jęgońska

ZAŁĄCZNIK NR 2 DO PROTOKOŁU KONSULTACJI SPOŁECZNYCH PROJEKTU PLANU OCHRONY
GRYŻYŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO – LISTA INTERESARIUSZY

1. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Biuro powiatowe w Krośnie Odrzańskim
2. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Biuro powiatowe w Świebodzinie
3. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Lubuski Oddział Regionalny. Biuro powiatowe w Zielonej Górze
4. Burmistrz Miasta i Gminy Czerwieńsk
5. Burmistrz Miasta i Gminy Krosno Odrzańskie
6. Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wlkp.
7. Klub Przyrodników
8. Komitet Ochrony Orłów Region Ziemia Lubuska
9. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oddział w Gorzowie
10. Liga Ochrony Przyrody ZO Gorzów Wlkp.
11. Liga Ochrony Przyrody ZO Zielona Góra
12. Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku
13. Nadleśnictwo Bytnica
14. Nadleśnictwo Sulechów
15. Nadleśnictwo Świebodzin
16. Oddział Wojskowy PTTK przy Klubie 5 Batalionu Saperów w Krośnie Odrzańskim
17. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
18. Okręg w Zielonej Górze
19. Polski Związek Łowiecki, Zarząd Okręgowy w Zielonej Górze
20. Polski Związek Wędkarski
21. PTTK Oddział "Ziemi Gorzowskiej"
22. PTTK Oddział "Ziemi Międzyrzeckiej"
23. PTTK Oddział w Zielonej Górze
24. RDLP w Zielonej Górze
25. Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim
26. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
27. Starostwo Powiatowe w Krośnie Odrzańskim
28. Starostwo Powiatowe w Świebodzinie
29. Starostwo Powiatowe w Zielonej Górze
30. Stowarzyszenie Lubuski Krajobraz Kulturowy
31. Stowarzyszenie Ochrony Sów
32. Stowarzyszenie Przyjaciół Gryżyny
33. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
34. WIOŚ w Zielonej Górze
35. Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Zielonej Górze
36. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze
37. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Zielonej Górze Delegatura w Gorzowie Wlkp.
38. Wójt Gminy Bytnica
39. Wójt Gminy Skąpe

DIREKTOR
ZESPOŁU PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO
Alina Jagalska

